

Brussel, 25 november 2019
(OR. en)

14354/19

Interinstitutionele dossiers:

2015/0270(COD)
2016/0360(COD)
2016/0361(COD)
2016/0362(COD)
2016/0364(COD)
2018/0060(COD)
2018/0063(COD)

EF 341
ECOFIN 1060
CCG 27
DRS 63
CODEC 1656
JAI 1226
JUSTCIV 223
COMPET 759
EMPL 576
SOC 762
IA 205

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Versterking van de bankenunie - Voortgangsverslag

Versterking van de bankenunie — voortgangsverslag van het voorzitterschap

I. INLEIDING

1. Op basis van de conclusies van de Raad over de routekaart voor de voltooiing van de bankenunie, die op 17 juni 2016 zijn aangenomen (doc. 10460/16; hierna: de routekaart van juni 2016), heeft de Raad constructief gewerkt aan de versterking van de bankenunie en tegelijkertijd de vorderingen gevolgd op het gebied van risicovermindering en andere maatregelen die zijn voorzien.
2. De in de Raad geboekte vooruitgang met betrekking tot de versterking van de bankenunie is neergelegd in voortgangsverslagen van het Nederlandse voorzitterschap (doc. 10036/16), het Slowaakse voorzitterschap (doc. 14841/16), het Maltese voorzitterschap (doc. 9484/17), het Estse voorzitterschap (doc. 14808/17), het Bulgaarse voorzitterschap (doc. 9819/18), het Oostenrijkse voorzitterschap (doc. 14452/18) en het Roemeense voorzitterschap (doc. 9729/19 ADD1). Deze rapportage is conform het mandaat van de Ad-hocgroep versterking bankenunie van de Raad (zie doc. 5006/16).
3. De Eurotop bekrachtigde op 14 december 2018 het besluit van de Eurogroep in inclusieve samenstelling om een werkgroep op hoog niveau op te richten. Deze werkgroep kreeg de opdracht om te werken aan de volgende stappen naar een routekaart voor het starten van politieke onderhandelingen over een Europees depositoverzekeringstelsel (EDIS), en daarbij vast te houden aan alle elementen van de routekaart van juni 2016, in passende volgorde.
4. Op basis van de besprekingen van de werkgroep op hoog niveau in de eerste helft van 2019 besloot de Eurogroep in inclusieve samenstelling in juni 2019 dat verdere technische werkzaamheden nodig waren om een overgangstraject naar een bestendige bankenunie uit te zetten. Dit traject zou betrekking moeten hebben op bepaalde elementen en de volgorde waarin deze aan de orde moeten komen, waarbij zou moeten worden vastgehouden aan alle elementen van de routekaart van juni 2016. In dit licht heeft de Eurogroep in inclusieve samenstelling de werkgroep op hoog niveau opdracht gegeven deze werkzaamheden voort te zetten en uiterlijk in december 2019 verslag uit te brengen.

5. Gelet op deze ontwikkelingen, heeft het Finse voorzitterschap in de tweede helft van 2019 de ad-hocgroep (13 januari 2016 opgericht; zie doc. 5006/16) eenmaal bijeengeroepen. De bedoeling hiervan was om, overeenkomstig het mandaat van de ad-hocgroep, de delegaties een gecoördineerd beeld te geven van de vooruitgang met betrekking tot de versterking van de bankenunie op verschillende werkterreinen.
6. Dit voortgangsverslag is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van het Finse voorzitterschap en neemt de standpunten van de delegaties in aanmerking. Het verslag is bedoeld om gevolg te geven aan een aantal verzoeken aan het voorzitterschap om een schriftelijk overzicht te hebben van de gemaakte vorderingen betreffende EDIS en van de maatregelen ter versterking van de bankenunie. Het verslag mag niet als bindend voor de delegaties worden beschouwd. Het geeft slechts een oordeel van het voorzitterschap over het resultaat van de besprekingen in de ad-hocgroep. Verder moet het zorgen voor continuïteit van de werkzaamheden en de taak van het komende voorzitterschap vergemakkelijken.

II. HET EDIS-VOORSTEL

7. Gelet op de lopende besprekingen in de werkgroep op hoog niveau, spitsten de technische werkzaamheden in de ad-hocgroep zich toe op het bieden van continuïteit en het bereiden van de weg voor mogelijke verdere besprekingen. Het doel is te komen tot een omvangrijker routekaart waarover een akkoord kan worden bereikt in het kader van de Eurogroep in inclusieve samenstelling.

8. Naar aanleiding van de besprekingen onder het Roemeense voorzitterschap legden de Commissiediensten een ontwerp voor van een geactualiseerd model voor gegevensverzameling ter ondersteuning van de methode voor het berekenen van op risico gebaseerde bijdragen in het kader van het EDIS. Het ontwerpmodel bouwt in belangrijke mate voort op de gegevensverzameling die in 2017 onder het Maltese voorzitterschap is gestart en die tot doel heeft een methode te definiëren voor de berekening van op risico gebaseerde bijdragen voor het EDIS. Ook wordt rekening gehouden met de risicoindicatoren die zijn vastgesteld in de in mei 2015 bekendgemaakte richtsnoeren van de Europese Bankautoriteit (EBA) betreffende de methoden voor de berekening van bijdragen aan depositoverzekeringstelsels (de zogeheten kernrisicoindicatoren), waaraan een aantal nieuwe gegevensvelden zijn toegevoegd. De delegaties toonden zich in eerste instantie over het algemeen ingenomen met het initiatief en de nieuwe gegevensvelden. Sommige delegaties hadden vragen bij de haalbaarheid van de voorgestelde planning en bij de beschikbaarheid van bepaalde gegevens, mede gelet op vereisten inzake vertrouwelijkheid die mogelijk van toepassing zijn. De Commissie zal binnenkort een begin maken met de gegevensverzameling en daarbij rekening houden met de besprekingen in de ad-hocgroep en mogelijke verdere opmerkingen die de lidstaten in een schriftelijke procedure maken. De Commissie verklaarde voorts, bereid te zijn de lidstaten volgend jaar, onder het Kroatische voorzitterschap, te informeren over de verdere vooruitgang op het gebied van gegevensverzameling.
9. De Commissiediensten presenteerden de belangrijkste bevindingen van de binnenkort te publiceren studie getiteld "Nationale keuzes en bevoegdheden in het kader van de Richtlijn Depositogarantiestelsels en de behandeling ervan in de context van een Europees depositoverzekeringstelsel", die ingehuurde consultants voor de Commissie hebben verricht. De studie werd over het algemeen toegejuicht en nuttig geacht, omdat er nadere informatie wordt gegeven over de interactie tussen de materiële wetgeving over depositoverzekeringstelsels en het EDIS-voorstel. Wel uitte een aantal delegaties in een eerste reactie twijfels bij de beleidsaanbevelingen van de studie. De Commissie verklaarde dat er na de publicatie van de studie verdere mogelijkheden zullen zijn voor gedetailleerde besprekingen met de vertegenwoordigers van de lidstaten over de inhoud van de studie.

III. UITVOERING VAN HET "BANKENPAKKET"

10. Op 23 november 2016 presenteerde de Commissie een wetgevingspakket (het "bankenpakket") met voorstellen voor twee verordeningen en drie richtlijnen betreffende:
 - prudentiële vereisten voor banken (wijzigingen in Verordening (EU) nr. 575/2013 (de zogeheten verordening kapitaalvereisten (VKV)) en in Richtlijn 2013/36/EU (de zogeheten richtlijn kapitaalvereisten (RKV));
 - herstel en afwikkeling van banken (wijzigingen in Richtlijn 2014/59/EU (de zogeheten richtlijn herstel en afwikkeling van banken, opgenomen in twee verschillende richtlijnen) en in Verordening (EU) nr. 806/2014 (de zogeheten verordening inzake het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme (SRMR)).
11. Het Europees Parlement en de Raad hebben op basis van de Commissievoorstellen wijzigingen aangebracht in deze verordeningen en richtlijnen. De wijzigingen werden op twee verschillende tijdstippen vastgesteld, namelijk in december 2017 en in mei 2019. De in mei 2019 vastgestelde wetgevingshandelingen traden op 27 juni 2019 in werking. Er zijn verscheidene toepassingsdatums en overgangsbepalingen, en de twee richtlijnen moeten worden omgezet in nationale wetgeving. Hoewel sommige regels met onmiddellijke ingang van toepassing zijn geworden, zullen de meeste pas vanaf medio 2021 gelden, terwijl sommige andere een overgangsregeling tot 2024 hebben.
12. Het bankenpakket voert een aantal elementen uit die in november 2016 door het Bazels Comité van banktoezicht en door de Raad voor financiële stabiliteit (FSB) zijn overeengekomen, in afwachting van de eindresultaten van de werkzaamheden inzake bepaalde kapitaalvereisten van het Bazels Comité. Het betreft de volgende elementen: de hefboomratio; de nettostabielefinancieringsratio (NSFR); de totaalverliesabsorptiecapaciteit (TLAC), een vereiste voor mondiaal systeemrelevante instellingen; herziene regels voor omvangrijke blootstellingen, voor tegenpartijkredietrisico, voor blootstellingen aan centrale tegenpartijen, en voor deelnemingen in het aandelenkapitaal van fondsen; herziene vereisten inzake openbaarmaking; en een nieuw kader voor het melden van marktrisico's.

13. Het bankenpakket omvat ook een aantal uitzonderingen op de internationaal overeengekomen prudentiële normen, zoals stimulansen in het kader van het kredietrisicokader voor investeringen in openbare infrastructuur en het mkb/kmo's, en het vergemakkelijken van het wegwerken van niet-renderende leningen. In het pakket zijn sommige banken uitgesloten van de toepassing van de VKV en de RKV. Ook werd een aantal maatregelen opgenomen om de administratieve lasten van rapportage- en openbaarmakingsvereisten voor kleine, niet-complexe banken te verlichten. Verder zijn een vereenvoudigde beloningsregeling en vereenvoudigde regels voor tegenpartijkredietrisico en liquiditeitsrisico opgenomen.
14. Bovendien heeft het bankenpakket het bestaande minimumvereiste voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (MREL), de kaders voor pijler 2-richtsnoeren en de macro-prudentiële kaders gewijzigd. Ook is er een vereiste ingevoerd voor instellingen van derde landen met aanzienlijke activiteiten in de EU: zij moeten een intermediaire EU-moederonderneming hebben. Voorts is er thans een nieuw moratoriuminstrument voor afwikkelingsautoriteiten. Ten slotte zijn enkele wijzigingen aangebracht in verband met de opnemingsprudentiële regels van milieu-, sociale en governanceaspecten en van maatregelen ter bestrijding van witwassen.
15. De Europese Bankautoriteit en de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR) hebben de ad-hocgroep op de hoogte gebracht van de meest recente ontwikkelingen in de uitvoering van het bankenpakket en van andere actuele kwesties op het gebied van crisismanagement en depositoverzekering. Meer in het bijzonder heeft de EBA de ad-hocgroep geïnformeerd over de EBA-monitoring van MREL en de afwikkelingscolleges, de reguleringsrollen die de EBA krachtens het bankenpakket heeft, en de evaluatie van de uitvoering van de richtlijn depositogarantiestelsels (RDGS). De GAR heeft zich in de vergadering van de ad-hocgroep geconcentreerd op de GAR-werkzaamheden ten aanzien van de specifieke kenmerken en de planning van de uitvoering van de nieuwe wetgeving en wat de GAR daarvan verwacht voor de banken. De delegaties konden de EBA en de GAR vragen stellen. In deze vragen ging bijzondere aandacht uit naar problemen in verband met de overgang van het oorspronkelijke BRRD/SRMR-kader naar het gewijzigde BRRD/SRMR-kader, gelet op het feit dat een aantal banken reeds gebonden zijn aan MREL-vereisten die op het oude kader zijn gebaseerd.

IV. ACTIEPLAN INZAKE NIET-RENDERENDE LENINGEN IN EUROPA

16. De Raad heeft in het Actieplan inzake niet-renderende leningen in Europa van juli 2017 gevraagd om maatregelen om iets te doen aan het probleem van niet-renderende leningen in de EU. De Commissiediensten hebben het Comité financiële diensten op 6 november 2019 geïnformeerd over de vorderingen die geboekt zijn met betrekking tot een aantal aspecten van het actieplan. De Commissie zal op 5 december 2019 ook de Raad Ecofin informeren over de huidige stand van zaken, zoals het actieplan verlangt. Terwijl het totale aantal niet-renderende leningen gestaag is gedaald, blijft in sommige lidstaten het aantal niet-renderende leningen hoog.
17. De Commissie heeft in maart 2018 een pakket wettelijke maatregelen voor niet-renderende leningen op tafel gelegd. De verordening tot wijziging van de VKV met betrekking tot minimale verliesdekking voor niet-renderende blootstellingen voor nieuw geïnitieerde leningen die niet-renderend worden (het "voorstel prudentieel vangnet voor niet-renderende leningen") is vastgesteld en in april 2019 in werking getreden. De werkzaamheden met betrekking tot de voorgestelde richtlijn zijn nog niet gereed en worden voortgezet. Het voorstel is thans in twee richtlijnen gesplitst. Dit gebeurde zowel in de Raad (in maart 2019) als in het Europees Parlement (in oktober 2019). De Raad heeft sinds maart 2019 een mandaat voor onderhandelingen met het Europees Parlement over de richtlijn inzake kredietsserviciers en kredietkopers [en sinds november 2019 ook een mandaat voor onderhandelingen over de richtlijn inzake het mechanisme voor versnelde buitengerechtelijke uitwinning van zekerheden]¹. De Raad wacht nu op het standpunt van het Europees Parlement over de twee richtlijnen om de onderhandelingen te starten. Bovendien wetgevingsmaatregelen hebben de EBA en de Europese Centrale Bank (ECB) ook andere stappen gezet om iets te doen aan niet-renderende leningen, bijvoorbeeld via richtsnoeren en adviessturing.

V. CONCLUSIE

18. Het voorzitterschap verzoekt de Raad nota te nemen van dit verslag, met het oog op verdere vorderingen van de werkzaamheden.

¹ De vierkante haken worden verwijderd indien het Coreper op 27 november het onderhandelings-mandaat goedkeurt (als A-punt).